

Liitetaulukko 4. Areenen suositus ammattikorkeakoulututkintojen yhteisiksi kompetensseiksi

KOMPETENSSI	Ammattikorkeakoulututkinto	Ylempi ammattikorkeakoulututkinto
Oppimaan oppiminen	<p><i>Valmistuva opiskelija tunnistaa osaamisensa ja oppimistapojensa vahvuuksia ja kehityskohteita sekä hyödyntää oppimisessaan yhteisöllisyyden ja digitalisaation mahdollisuuksia</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • arvioi ja kehittää osaamistaan ja oppimistapojaan erilaisissa oppimisympäristöissä. • osaa hankkia, kriittisesti arvioida sekä tarkoituksenmukaisesti soveltaa oman alansa kansallista ja kansainvälistä tietoperustaa ja käytäntöjä. • ottaa vastuuta myös ryhmän oppimisesta ja opitun jakamisesta. 	<p><i>Valmistuva opiskelija edistää omaa ja yhteisönsä jatkuvaa oppimista ja osaamisen kehittymistä hyödyntäen eri alojen tietoa ja digitalisaation mahdollisuuksia</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • osaa monipuolisesti ja tavoitteellisesti arvioida ja kehittää asiantuntijuuttaan työuransa ja elämänsä eri vaiheissa. • osaa hankkia, kriittisesti arvioida ja tuottaa tietoa eri alojen näkökulmat huomioiden. • osaa kehittää ja johtaa yhteisön tavoitteellista, jatkuvaa oppimista
Työelämässä toimiminen	<p><i>Valmistuva opiskelija omaa monipuoliset työelämävalmiudet ja osaa toimia alansa työyhteisöissä</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • osaa toimia rakentavasti työyhteisössä ja edistää omaa ja työyhteisön hyvinvointia. • osaa toimia ammatillisesti työelämän viestintä- ja vuorovaikutustilanteissa. • hyödyntää teknologian ja digitalisaation tuomia mahdollisuuksia omassa työssään. • ymmärtää muuttuvan työelämän kompleksisuuden ja omaa resilienssiä muuttuvissa työelämän tilanteissa. • omaa valmiudet yrittäjämäiseen toimintatapaan. 	<p><i>Valmistuva opiskelija osaa kehittää ja johtaa työyhteisöään sekä uudistaa työelämää</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • osaa kehittää ja johtaa monialaisia tiimejä ja työyhteisöjä. • osaa kehittää työyhteisöjen viestintä- ja vuorovaikutuskulttuuria. • osaa kehittää ja johtaa työyhteisön kokonaisvaltaista hyvinvointia. • hyödyntää teknologian ja digitalisaation mahdollisuuksia kehittämisessä ja johtamisessa. • edistää työyhteisön resilienssiä
Eettisyys	<p><i>Valmistuva opiskelija toimii ammattialan eettisten periaatteiden ja arvojen mukaisesti huomioiden tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden periaatteet.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • kykenee vastaamaan omasta toiminnastaan ja sen seurauksista ja reflektoidaan niitä alansa ammattieettisten periaatteiden ja arvojen mukaisesti. • ottaa toiset huomioon ja edistää tasa-arvoisuutta ja yhdenvertaisuutta. • huomioi toiminnassaan moninaisuuden ja saavutettavuuden toteutumista. 	<p><i>Valmistuva opiskelija arvioi ja edistää ammattialan eettisten periaatteiden ja arvojen toteutumista huomioiden tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • kykenee edistämään eettisesti kestävää toimintaa ja eettisen reflektion toteutumista erilaisissa toimintaympäristöissään. • edistää ammattieettisten periaatteiden ja arvojen toteutumista. • tekee ratkaisuja huomioiden yksilölliset, yhteisölliset ja yhteiskunnalliset näkökulmat.

	<ul style="list-style-type: none"> • ymmärtää hyvän tieteellisen käytännön periaatteet ja toimii niiden mukaisesti. • kykenee eettisiin arvoihin perustuvaan yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen. 	<ul style="list-style-type: none"> • edistää moninaisuuden ja saavutettavuuden toteutumista. • toteuttaa hyvän tieteellisen käytännön periaatteita ja edistää niiden soveltamista työyhteisössään. • kykenee johtamaan yhteiskunnallisesti vaikuttavaa toimintaa eettisiin arvoihin perustuen
Kestävä kehitys	<p><i>Valmistuva opiskelija tuntee kestävän kehityksen periaatteet, edistää niiden toteutumista sekä toimii vastuullisesti ammattilaisena ja yhteiskunnan jäsenenä.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • osaa käyttää omaan alaansa liittyvää tietoa kestävien ratkaisujen ja toimintamallien etsimiseen, käyttöönottamiseen ja vakiinnuttamiseen. • ymmärtää kestävyysaasteita, niiden keskinäisiä riippuvuuksia sekä asioiden ja ongelmien monia näkökulmia. 	<p><i>Valmistuva opiskelija kehittää ja johtaa kestäviä ja vastuullisia toimintatapoja työssään sekä edistää kestävyysmuutosta työyhteisössään ja yhteiskunnassa.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • osaa soveltaa kestävän kehityksen tietoa ja tulevaisuuskuvia kokonaisvaltaisesti kestävien ratkaisujen perustana. • osaa analysoida ja arvioida monialaisten kompleksisten ongelmien systeemisiä riippuvuuksia ja ratkaisujen erilaisia ulottuvuuksia • kykenee johtamaan työyhteisössään kestävien ratkaisujen ja toimintamallien etsimistä, käyttöönottamista ja vakiinnuttamista.
Kansainvälisyys ja monikulttuurisuus	<p><i>Valmistuva opiskelija osaa toimia monikulttuurisissa ja kansainvälisissä toimintaympäristöissä ja verkostoissa.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • tuntee oman kulttuuritaustansa vaikutuksia toimintaansa ja osaa kehittää monikulttuurisuutta huomioivia toimintatapoja työyhteisössään. • osaa seurata ja hyödyntää oman alansa kansainvälistä kehitystä työssään. • kykenee kansainväliseen viestintään työtehtävissään. 	<p><i>Valmistuva opiskelija osaa kehittää ja johtaa monikulttuurisia ja kansainvälisiä toimintaympäristöjä ja verkostoja.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • osaa kehittää monikulttuurisuutta huomioivia toimintatapoja työyhteisössään. • osaa ennakoida globaalin kehityksen ja ilmiöiden vaikutuksia sekä mahdollisuuksia. • kykenee kansainväliseen vuorovaikutukseen, viestintään ja toiminnan kehittämiseen omalla alallaan.
Ennakoiva kehittäminen	<p><i>Valmistuva opiskelija osaa kehittää oman alan tulevaisuutta ennakoivia ratkaisuja soveltaen olemassa olevaa tietoa sekä tutkimus- ja kehittämismenetelmiä.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • ratkaisee ongelmatilanteita luovasti ja uudistaa toimintatapoja yhdessä muiden kanssa. • osaa työskennellä projekteissa yhteistyössä eri alojen toimijoiden kanssa. 	<p><i>Valmistuva opiskelija osaa johtaa uusien, tulevaisuutta ennakoivien ratkaisujen kehittämistä ja tuottaa uutta tietoa erilaisia tutkimus- ja kehittämismenetelmiä hyödyntäen.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • tuottaa uutta tietoa ja uudistaa toimintatapoja yhdistäen eri alojen osaamista. • osaa toteuttaa tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiohankkeita sekä

	<ul style="list-style-type: none"> • osaa soveltaa kehittämisessä alan ole-massa olevaa tietoa ja hyödyntää tutkimus- ja kehittämismenetelmiä. • osaa etsiä asiakaslähtöisiä, kestäviä ja taloudellisesti kannattavia ratkaisuja oman alansa tulevaisuutta ennakoiden 	<p>soveltaa erilaisia tutkimus- ja kehittämismenetelmiä.</p> <ul style="list-style-type: none"> • osaa kehittää uusia asiakaslähtöisiä, kestäviä ja taloudellisesti kannattavia ratkaisuja tulevaisuutta ennakoiden. • osaa analysoida nykytilannetta ja ennakoida oman alan tulevaisuutta ja toimintaympäristön muutoksia.
--	---	---

Lähde: SUOSITUS AMMATTIKORKEAKOULUJEN YHTEISISTÄ KOMPETENSSEISTA JA NIIDEN SOVELTAMISESTA 2022. Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry. Viitattu 3.5.2024
<https://www.arene.fi/wp-content/uploads/Raportit/2022/Kompetenssit/Suositus%20ammattikorkeakoulujen%20yhteisiksi%20kompetensseiksi.pdf?t=1642539572>